

Як організувати формувальне оцінювання: пам'ятка для вчителя

Формулюйте об'єктивні і зрозумілі для учнів навчальні цілі. Спільно з ними розробляйте й обговорюйте цілі уроку.

Формуйте суб'єктні позиції учнів у процесі оцінювання. Використовуйте різноманітні інструменти зворотного зв'язку. Обговорюйте з учнем індивідуально труднощі, щоб не створювати ситуацію колективної зневаги до дитини. Формуйте вміння коректно висловлювати думку про результат роботи однокласника, ділитися досвідом, як його покращити.

Пам'ятайте, що оцінювальне судження слугує зразком для наступних оцінювальних суджень учнів під час самооцінювання і взаємооцінювання.

Враховуйте під час перевірки письмових робіт індивідуальні особливості учнів, їхню готовність до самоперевірки та диференційовано виправляю виявлені в роботах учнів помилки.

Обирайте разом з учнями позначення їхньої самооцінки, оцінки вчителя для фіксації перевірених робіт. Записуйте оцінювальні судження щодо виконання письмової роботи.

Визначаєте самостійно кількість і періодичність діагностувальних робіт із предмета вивчення / інтегрованого курсу, коли складаєте календарно-тематичний план. При цьому враховуйте навчальні можливості учнів класу, особливості предмета вивчення / інтегрованого курсу, блок обов'язкових результатів навчання, сформованість яких має бути зазначена у свідоцтві досягнень, і відповідні навчальні завдання для оцінювання, на які орієнтує методика навчання предмета, а також кількість навчальних годин, виділених на предмет в освітній програмі.

Використовуйте оцінювальні судження, які є результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт, з висновком про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання. Характеристику результату навчання з урахуванням видів діяльності зіставляйте з Орієнтовною рамкою оцінювання. Рівень результату навчання учня не визначаєте.

Проводьте наступний після виконання тематичної діагностувальної роботи урок, щоб встановити зворотний зв'язок щодо якості учіння, зокрема виявлення прогресу здобувача освіти відносно себе самого, створення умов для усунення виявлених утруднень у досягненні очікуваних результатів навчання.

Узагальнюйте виявлені результати навчання учнів класу, щоб підготувати до наступного після діагностувальної роботи уроку у зручний для себе спосіб. Визначайте досягнення та утруднення, шляхи подальшої роботи з метою покращення результатів. Сплануйте форми й зміст диференційованої та індивідуальної роботи учнів.

Добирайте на власний розсуд форму аналізу діагностувальної роботи.

Не проводьте діагностувальну роботу з учнем, якщо його не було у школі в день проведення діагностувальної роботи.

Пропонуйте учням, під час перевірки їхніх письмових робіт, дотримуватися культури записів виконаних завдань. За потреби подайте зразок правильного написання цифри, букви, з'єднань букв у 1 класі у вільних рядках, у 2—4 класах — на полях сторінки зошита.

Створюйте умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність. Спрямуйте учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень, дій, учинків з огляду на їхню відповідність меті діяльності й визначення кроків подальшого навчання з метою покращення результатів.

Корегуйте спільно з учнями підходи до навчання з урахуванням результатів оцінювання. Привертайте увагу учнів на алгоритм виконання завдання, зразок, на основі якого виконувалося завдання, ставте орієнтувальні запитання тощо. Здійснюйте вибір інструментів корекції з урахуванням психологічних особливостей дитини та рівня опанування нею навчального матеріалу. Віддавайте перевагу індивідуальній роботі.

Врахуйте, що об'єктами формувального оцінювання можуть бути як процес навчання учнів, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат їхньої навчальної діяльності на певному етапі навчання.

Пам'ятайте, що процес досягнення результату навчання проходить через такі рівні реалізації навчальної діяльності: рівень розпізнавання об'єкта вивчення; репродуктивний рівень навчальних дій у типових навчальних ситуаціях; продуктивний рівень навчальних дій в аналогічних типовим навчальних ситуаціях; продуктивно-творчий рівень навчальних дій у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальних ситуаціях. Окресліть їх в освітній програмі.

Добирайте до уроку, системи уроків, занять навчальні завдання, що забезпечують досягнення очікуваного результату навчання, з урахуванням готовності учнів виконувати його на певному рівні реалізації навчальної діяльності учнями.

Визначаєте разом з учнями критерії оцінювання. Врахуйте, що критерії — це набір якісних характеристик результату навчання, які використовують для формулювання оцінювального судження щодо нього.

Фіксуєте оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання в зошитах для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів до наступного уроку з того предмета вивчення, на якому виконували роботу. Повідомляйте про це учнів та їхніх батьків.

Примітка. Складено відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1—4-х класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН від 13.07.2021 № 813.